

OSA IV

Hyvät käytännöt

Sosiogrammi

Tukimateriaalin rakenne

OSA I Johdanto pedagogiseen dokumentointiin

Videoluento 1: Johdanto, Kirsi Tarkka

OSA II Miten toteutan pedagogista dokumentointia?

Videoluento 2: Lapsen ja huoltajien taso, Kati Rintakorpi

Videoluento 3: Lapsiryhmän toiminnan taso, Kati Smeds

Videoluento 4: Henkilöstön taso, Sylvia Tast

OSA III Eettiset ja tietosuojakäytännöt

Videoluento 5: Tietosuojakäytänteistä -tulossa

Videoluento 6: Eettisiä näkökulmia, Kati Rintakorpi

OSA IV Pedagogisen dokumentoinnin hyvät käytännöt

Digitaalinen portfolio, Kati Smeds

Tuumaustauko, Kati Rintakorpi

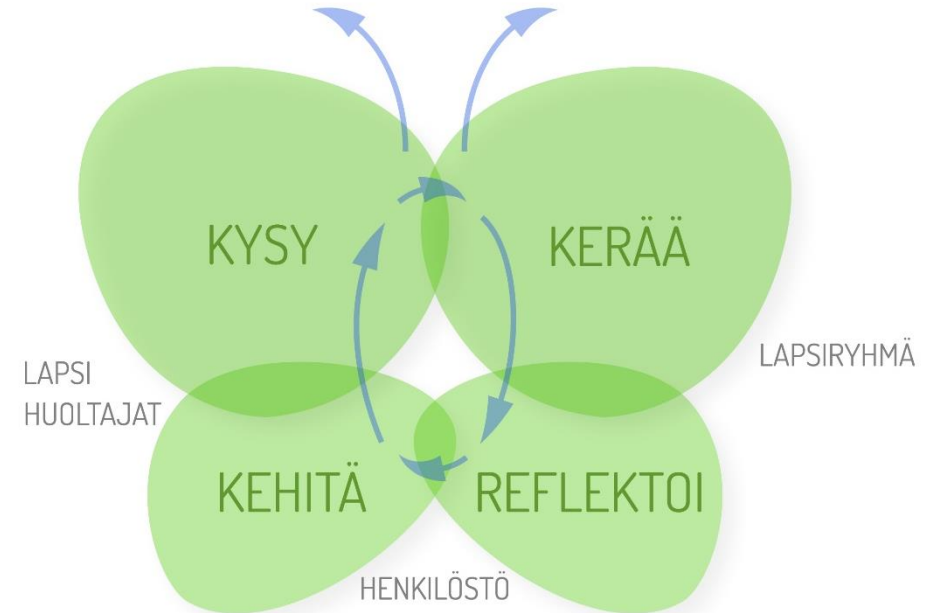
Pedagogisen dokumentoinnin vuosikello, Sylvia Tast

Sosiogrammi, Sylvia Tast

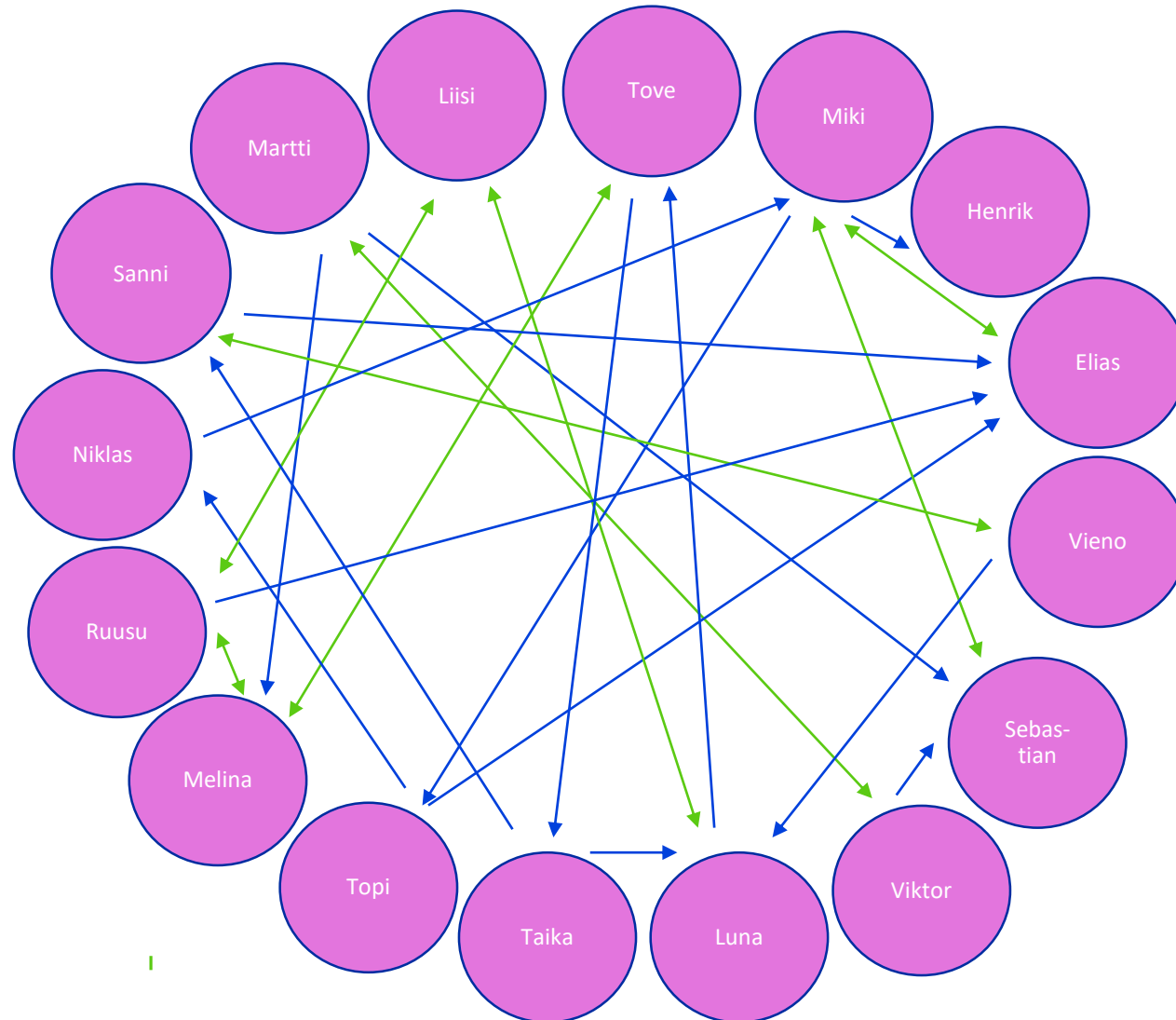
Pelastuspartio, Oph

Vertaissuhteiden havainnointi sosiogrammin avulla

- Ryhmämuotoisessa varhaiskasvatuksessa vertaissuhteet ovat keskeisiä.
- Lapset oppivat toinen toisiltaan tietoja, taitoja ja asenteita, mutta erityisesti vertaissuhteet vaikuttavat lapsen kokemukseen omasta osallisuudestaan ja arvostaan yhteisössä. Vertaissuhteiden tietoinen tukeminen on yksi tärkeimmistä tehtävistä varhaiskasvatuksessa.
- Lapsiryhmän vertaissuhteita voidaan tarkastella sosiometrisen mittaamisen avulla.
- Mittaaminen kannattaa tehdä säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa, yhdistämällä lapsilta kysymällä saatua tietoa havainnointiin. Tietoja tulee käyttää sensitiivisesti, jotta kukaan lapsista ei tule leimatuksi kerätyn tiedon vuoksi.

Vertaissuhteiden systemaattinen tarkastelu, esimerkki sosiogrammista

Millaisia huomioita tai päätelmiä voit tehdä tämän lapsiryhmän vertaissuhteista?

Vertaissuhteiden havainnointi sosiogrammin avulla

1. Kysy

Haastattele jokaista lasta heidän kaverisuhteistaan. Kysy esim. Ketkä ovat tärkeimmät kaverisi? Keiden kanssa haluaisit leikkiä?

2. Kerää

Kokoa tiedot ryhmän lapsista kuvioon ja/ tai taulukkoon. Merkitse eri värein tai muodoin tietoja vertaissuhteiden laadusta.

Havainnoi lapsia esim. vapaan leikin tilanteissa, ja kirjaa kuvioon, vastaavatko havaintosi lapsen kertomaa.

KYSY

KERÄÄ

Vertaissuhteiden pedagoginen tarkastelu

REFLEKTOI

KEHITÄ

3. Reflektoi

Tarkastele vertaissuhteita. Löytyykö jokaiselle lapselle vastavuoroisia kaverimainintoja? Mitä keräämäsi tiedot kertovat lasten kaveritaidoista? Herääkö joidenkin lasten osalta huoli? Kenen kaveritaidot näyttävät vahvoilta?

4. Kehitä

Millaisia pedagogisia interventioita voitte tehdä, jotta vertaissuhteet lapsiryhmässänne vahvistuvat? Miten tuette riskiryhmässä olevien kaveritaitoja ja vertaissuhteiden rakentumista?